32001O0003

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IRÁNYMUTATÁSA

(2001. április 26.)

a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszerről (TARGET)

(EKB/2001/3)

(2001/401/EK)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre (a továbbiakban: a „Szerződés"), és különösen annak 105. cikke (2) bekezdésének első és negyedik franciabekezdésére, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere, illetve az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: „Alapokmány") 3.1. cikkére, 12.1. cikkére, 14.3. cikkére, 17., 18. és 22. cikkére,

mivel:

(1) A Szerződés 105. cikke (2) bekezdésének első franciabekezdése, valamint az Alapokmány 3.1. cikkének első franciabekezdése előírja a Központi Bankok Európai Rendszere (KBER) számára, hogy határozza meg és hajtsa végre a Közösség monetáris politikáját.

(2) A Szerződés 105. cikke (2) bekezdésének negyedik franciabekezdése, valamint az Alapokmány 3.1. cikkének negyedik franciabekezdése felhatalmazza az Európai Központi Bankot (EKB), valamint a nemzeti központi bankokat (NKB-k), hogy mozdítsák elő a fizetési rendszerek zavartalan működését.

(3) Az Alapokmány 22. cikke megbízza az EKB-t és az NKB-kat, hogy teremtsék meg a Közösségen belül illetve más országokkal a hatékony és megbízható elszámolási és fizetési rendszerek biztosításához szükséges lehetőségeket.

(4) Az egységes monetáris politika megvalósítása magában foglalja az olyan fizetési rendszerek szükségességét, amelyek révén az NKB-k és a hitelintézetek közötti monetáris politikai műveleteket időben és biztonságosan lehet elvégezni, és amelyek elősegítik a pénzpiac egységességét az euróövezeten belül.

(5) Az ilyen célok indokolnak egy olyan fizetési rendszert, amely magas szintű biztonsággal, nagyon rövid feldolgozási idővel és alacsony költséggel működik.

(6) A TARGET-re az a jogi keret irányadó, amelyet a gazdasági és monetáris unió (EMU) harmadik fázisa indulásának napjától alkalmaznak. Ezen iránymutatás a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszerről (TARGET) szóló, 2000. október 3-i EKB/2000/9 iránymutatás helyébe lép.

(7) Ezen iránymutatás közzététele az EKB jogi eszközeinek hivatalos közzététele révén az átláthatóság politikáját szolgálja; ezen iránymutatás nem tartalmazza a biztonsági, pénzügyi és más működési szempontok vagy a KBER belső ügyei tekintetében kiadott egyes további, érvényes KBER szabályozásokat.

(8) Az Alapokmány 12.1. cikkével és 14.3. cikkével összhangban az EKB iránymutatásai a közösségi jog szerves részét képezik,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

1. cikk

Meghatározások

(1) Ennek az iránymutatásnak az alkalmazásában:

– „nemzeti RTGS-rendszerek": azon valós idejű bruttó elszámolási rendszerek, amelyek az ezen iránymutatás I. mellékletében részletezettek szerint a TARGET alkotórészei,

– „EKB fizetési rendszer": az EKB-n belül szervezett fizetési rendszer, amely összeköttetésben áll a TARGET-tel (i) az EKB-nál vezetett számlák közötti fizetések; valamint (ii) a TARGET-en keresztül az EKB-nál illetve az NKB-knál vezetett számlák közötti fizetések teljesítése céljából,

– „összeköttetést biztosító rendszer": azon technikai infrastruktúra, konstrukciók és eljárások, amelyeket beépítettek vagy adaptáltak az egyes nemzeti RTGS-rendszerekbe illetve az EKB fizetési rendszerébe a határon átnyúló fizetési forgalom TARGET-en belüli lebonyolítása érdekében,

– „résztvevők": azon intézmények, amelyek közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek valamely nemzeti RTGS-rendszerhez és van RTGS-számlájuk az érintett NKB-nál, (vagy az EKB fizetési rendszer esetén az EKB-nál) és magukban foglalják az ilyen NKB-t vagy az EKB-t kiegyenlítő intézményként vagy más minőségben,

– „részt vevő tagállam": azon tagállamok, amelyek a Szerződéssel összhangban elfogadták a közös valutát a,

– „NKB-k": azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek a Szerződéssel összhangban elfogadták a közös valutát,

– „euro-rendszer": az EKB és azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek a Szerződéssel összhangban elfogadták a közös valutát,

– „telekommunikációs szolgáltató”: az összeköttetést biztosító rendszer elektronikus telekommunikációs kapcsolatai biztosítására az EKB által kijelölt vállalkozás,

– „inter-NKB számlák”: azon számlák, amelyeket az egyes NKB-k, illetve az EKB egymás számára saját könyveikben megnyitnak a határon átnyúló TARGET fizetési forgalom lebonyolítására; minden ilyen inter-NKB számlát az EKB vagy azon NKB javára vezetnek, amely nevében a számlát megnyitották,

– „belföldi fizetések”: egy adott nemzeti RTGS-rendszeren vagy az EKB fizetési rendszerén belül teljesített vagy teljesítendő fizetéseket jelenti,

– „határon átnyúló fizetési forgalom”: két nemzeti RTGS-rendszer vagy valamely nemzeti RTGS-rendszer és az EKB fizetési rendszere között teljesített vagy teljesítendő fizetések,

– „RTGS-szabályok”: valamely nemzeti RTGS-rendszerre vonatkozó szabályzatok és/vagy szerződéses rendelkezések

– „RTGS-számla”: olyan számla (vagy, a vonatkozó RTGS-szabályok által megengedett mértékben, konszolidált számlák bármely csoportja, feltéve, hogy nemfizetés esetére a RTGS-rendszer felé valamennyi ilyen számlatulajdonos felelőssége egyetemleges), amelyet a résztvevő nevében valamely NKB vagy az EKB könyveiben megnyitottak, és amelyen belföldi és/vagy határon átnyúló fizetési forgalmat bonyolítanak le,

– „fizetési megbízás”: valamely résztvevő utasítása az alkalmazandó RTGS-szabályokkal összhangban, hogy valamely kedvezményezett résztvevő részére, beleértve valamely NKB-t vagy az EKB-t is, valamely pénzösszeget bocsássanak rendelkezésre, valamely RTGS-számlán történő könyvelési bejegyzés útján,

– „küldő résztvevő”: azon résztvevő, amely a fizetést fizetési megbízás benyújtásával kezdeményezte,

– „küldő NKB/EKB”: az EKB vagy azon NKB, amelynél a küldő résztvevő vezeti az RTGS-számláját,

– „fogadó résztvevő”: a küldő résztvevő által megjelölt résztvevő, amelynek az RTGS-számláján az adott fizetési megbízásban meghatározott összeget jóvá kell írni,

– „fogadó NKB/EKB”: az EKB vagy azon NKB, amelynél a fogadó résztvevő az RTGS- számláját vezeti,

– „EGT”: az Európai Gazdasági Térség, amint azt az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodást kiigazító, 1993. március 17-i jegyzőkönyvvel módosított, az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Szabad Kereskedelmi Társulás tagállamai között létrejött, az Európai Gazdasági Térségről szóló, 1992. május 2-i megállapodásban meghatározták,

– „távoli résztvevő”: valamely EGT országban székhellyel rendelkező intézmény, amely közvetlenül részt vesz egy (másik) EU-tagállam („fogadó tagállam”) nemzeti RTGS-rendszerében, és e célokból saját nevében euróban vezetett RTGS-számlával rendelkezik a fogadó tagállam NKB-jánál anélkül, hogy a fogadó tagállamban feltétlenül fióktelepet alapított volna,

– „közvetett résztvevő”: saját RTGS-számlával nem rendelkező, de a nemzeti RTGS-rendszer által elismert és annak RTGS-szabályai alá tartozó, a TARGET-ben közvetlenül címezhető intézmény; a közvetett résztvevő összes ügyletét azon (az ezen 1. cikk negyedik franciabekezdésében meghatározott) résztvevő számláján kell bonyolítani, amely vállalta a közvetett résztvevő képviseletét,

– „napközbeni hitel”: olyan hitel, amelyet egy üzleti napnál rövidebb idő alatt nyújtanak és fizetnek vissza,

– „jegybanki rendelkezésre állás”: az eurórendszer által ajánlott marginális hitelezési és betéti lehetőség,

– „aktív oldali rendelkezésre állás kamatlába”: az eurórendszer marginális hitelkonstrukciójára időszakonként alkalmazandó kamatláb,

– „betéti rendelkezésre állás kamatlába”: az eurórendszer betéti konstrukciójára időszakonként alkalmazandó kamatláb,

– „a fő refinanszírozási műveletek kamatlába”: az eurórendszer legutóbbi fő refinanszírozási műveletére időnként alkalmazott határkamatláb, amely szerint a határkamatláb olyan kamatláb, amely mellett a pályázatra kiírt teljes összeg kimerül,

– „LBM”: a KBER által létrehozott, a biztosítékok határon átnyúló használatára szolgáló levelező központi banki modell,

– „fedezetzárolási eljárás”: a betétben vagy rendelkezésre álló hitelben lévő pénzeszközök elkülönítése és a vonatkozó fizetési megbízás végrehajtásán kívüli bármely ügyletre vagy célra rendelkezésre bocsátásának megtiltása annak biztosítására, hogy az elkülönített pénzeszközöket vagy rendelkezésre álló hitelt kizárólag az ilyen fizetési megbízás végrehajtására használják fel; ezen iránymutatás a pénzeszközök vagy rendelkezésre álló hitel elkülönítésére „zárolásként” utal,

– „véglegesség” vagy „végleges”: a küldő NKB/EKB, a küldő résztvevő vagy harmadik személy nem vonhatja vissza, nem törölheti és nem érvénytelenítheti valamely fizetési megbízás teljesítését, még valamely résztvevő ellen fizetésképtelenség miatt indított eljárás esetén sem, a mögöttes ügylet(ek) hiányosságai vagy annak kivételével, hogy a fizetési megbízás(ok) bűncselekményekből vagy csalásból származik(nak) (amennyiben a csalás magában foglalja a hitelezők előnyben részesítését és az érték alatti ügyleteket fizetésképtelenség esetén az adós jogügyleteinek megtámadhatósága szempontjából irányadó időszakban), feltéve, hogy erről a hatáskörrel rendelkező bíróság vagy jogviták rendezésére hatáskörrel rendelkező más testület esetenként határoz, vagy ha a fizetési megbízás tévedésből ered,

– „nemzeti RTGS-rendszer üzemzavara” vagy „a TARGET üzemzavara” vagy „üzemzavar”: minden olyan technikai nehézség, hiányosság, vagy meghibásodás, amely a technikai infrastruktúrában és/vagy nemzeti RTGS-rendszerben, vagy az EKB fizetési rendszerének elektronikus rendszerében, vagy az összeköttetést biztosító rendszert szolgáló elektronikus telekommunikációs kapcsolatban jelentkezik, vagy valamely nemzeti RTGS-rendszerhez vagy az EKB fizetési rendszeréhez vagy az összeköttetést biztosító rendszerhez kapcsolódó bármely más esemény, amely lehetetlenné teszi a TARGET-en belül a fizetési megbízások végrehajtását és aznapi feldolgozásuk befejezését; a meghatározás vonatkozik azon esetekre is, amikor az üzemzavar egyszerre jelenik meg egynél több nemzeti RTGS-rendszerben (például a telekommunikációs szolgáltatóval összefüggő meghibásodás miatt),

– „TARGET megtérítési rendszer” vagy „megtérítési rendszer” vagy „rendszer”: az ezen iránymutatás 3. cikkének h) pontjában említett, a TARGET üzemzavara esetére szóló megtérítési rendszert jelenti.

(2) Ezen iránymutatás mellékleteit az EKB Kormányzótanácsa időszakonként módosíthatja. Az EKB Kormányzótanácsa elfogadhat további dokumentumokat is, egyebek között a TARGET-re vonatkozó technikai feltételeket és előírásokat illetően, miáltal az ilyen módosítások és további dokumentumok ezen iránymutatás szerves részeként az EKB Kormányzótanácsa által meghatározott napon, az NKB-k tájékoztatását követően lépnek hatályba.

2. cikk

A TARGET leírása

(1) A transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolási rendszer egy valós idejű bruttó elszámolási rendszer az euró számára. A TARGET a nemzeti RTGS-rendszerekből, az EKB fizetési rendszerből és az összeköttetést biztosító rendszerből áll, és az azt felváltó EKB/2000/NP9 iránymutatással hatályon kívül helyezett és módosított, a TARGETről szóló, 1998. november 16-i EKB/1998/NP13 iránymutatás hozta létre. Ezentúl a TARGETre ezen iránymutatás irányadó.

(2) Az EMU harmadik fázisa kezdetekor EU tagállam, de a közös valutát el nem fogadó államok RTGS-rendszerei csatlakozhatnak a TARGET-hez, amennyiben az ilyen RTGS-rendszerek megfelelnek az ezen iránymutatás 3. cikkében foglalt közös minimumkövetelményeknek és képesek az eurót saját nemzeti pénznemük mellett külföldi devizaként feldolgozni. A TARGET-hez való minden ilyen csatlakozást egy olyan megállapodás szabályoz, amelyben az érintett nemzeti központi bankok vállalják a TARGET ezen iránymutatásban említett szabályainak és eljárásainak betartását (adott esetben az ilyen megállapodásban említett előírásokkal és módosításokkal).

3. cikk

A nemzeti RTGS-rendszerek közös minimumsajátosságai

Minden NKB biztosítja, hogy nemzeti RTGS-rendszere rendelkezzen az alább meghatározott sajátosságokkal:

a) Csatlakozási feltételek

1. Kizárólag a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott felügyelt és az EGT-ben székhellyel rendelkező hitelintézetet lehet a nemzeti RTGS-rendszer résztvevőjeként felvenni. Kivételként és az iránymutatás 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltak sérelme nélkül az alábbi intézményeket is fel lehet venni a nemzeti RTGS-rendszer résztvevőjéül az adott NKB jóváhagyásával:

   i. a tagállamok központi vagy regionális kormányainak pénzpiacokon aktív pénzügyi részlegei;

   ii. a tagállamok ügyfélszámlák vezetésére feljogosított, államháztartási szektorba tartozó intézményei: ezen iránymutatás alkalmazásában az „államháztartási szektor” a Szerződés 104. cikkében és a 104b. cikke (1) bekezdésében említett tilalmak alkalmazásához szükséges fogalmak meghatározásáról szóló, 1993. december 13-i, 3603/93/EK tanácsi rendelet ([2]) 3. cikkében meghatározott jelentéssel bír;

   iii. az értékpapír befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelv ([3]) 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az EGT-ben székhellyel rendelkező befektetési vállalkozások, amelyeket a Tanács fent említett irányelve szerint erre kijelölt illetékes hatóság engedélyezett és felügyel (a fent említett irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott intézmények kizárásával) feltéve, hogy a kérdéses befektetési vállalkozás jogosult a 93/22/EGK irányelv melléklete A. szakasza 1. tételének b) pontjában, illetve 2. vagy 4. tételében említett tevékenységek végzésére;

   iv. valamely illetékes hatóság által felügyelt, elszámolási vagy kiegyenlítési szolgáltatásokat nyújtó szervezetek.

2. A nemzeti RTGS-rendszerekhez való csatlakozási feltételeket illetve ezek értékelési eljárását a vonatkozó RTGS-szabályokban kell meghatározni, amelyeket az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátani. A 3. cikk a) pontjának 1. alpontjában említett feltételek mellett e nemzeti feltételek egyebek között az alábbiakat tartalmazhatják:

   – megfelelő pénzügyi erőt,

   – a ügyletek elvárt legkisebb számát,

   – belépési díj megfizetését,

   – jogi, technikai és működési szempontokat.

   Az RTGS-szabályoknak azt is meg kell követelniük, hogy az euro-rendszer jogi szakvéleményeire vonatkozó harmonizált feltételei alapján jogi szakvéleményt szerezzenek be a kérelmezőkről és azt az adott NKB vizsgálja felül az EKB Kormányzótanácsa által részletesen meghatározott módon. Az adott NKB-nek az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátania a jogi szakvéleményeket illető útmutatásokat.

([1]) HL L 126., 2000.5.26., 1. o.
([2]) HL L 332., 1993.12.31., 1. o.
([3]) HL L 141., 1993.6.11., 27. o.

3. A nemzeti RTGS-rendszer résztvevője a 3. cikk a) pontjának 1. és 2. alpontja alapján a hozzáféréssel rendelkezik a TARGET határon átnyúló fizetési konstrukcióihoz.

4. Az RTGS-szabályainak tartalmazniuk kell az érintett nemzeti RTGS-rendszerből valamely résztvevő eltávolításának indokát és az eljárási rendet. Valamely résztvevő nemzeti RTGS-rendszerből való (felfüggesztéssel vagy kizárással történő) eltávolításának okát kell képeznie minden olyan eseménynek, amely rendszerkockázatot foglal magában, vagy amely egyéb módon okozhat súlyos működési problémákat, ideértve:

   i. ha a résztvevő ellen fizetésképtelenség miatt eljárás indul, vagy ilyen eljárás várható;

   ii. ha a résztvevő megszegte az RTGS kérdéses szabályait; vagy

   iii. amennyiben a vonatkozó nemzeti RTGS-rendszerhez való csatlakozási feltételek közül egy vagy több már nem teljesül.

b) Pénznem

Az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül feldolgozandó minden, határon átnyúló fizetési forgalmat euró pénznemben kell lebonyolítani. Az NKB-knek biztosítaniuk kell, hogy az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül teljesítendő és saját nemzeti pénznemükben kifejezett fizetési megbízásokat euró egységekre váltsák át és abban továbbítsák.

c) Díjképzési szabályok

1. A TARGET-rendszer díjpolitikáját az EKB Kormányzótanácsa határozza meg, hivatkozva a költségmegtérülés, az átláthatóság és a megkülönbözetés tilalmának elveire.

2. A nemzeti RTGS-rendszeren keresztül teljesített belföldi euró fizetésekre az érintett nemzeti RTGS-rendszer díjképzési szabályai irányadók, amelyeknek azonban tiszteletben kell tartaniuk a II. mellékletben meghatározott díj politikát.

3. A TARGET-en keresztül lebonyolódó, határon átnyúló fizetési forgalomra az EKB Kormányzótanácsa által a III. mellékletben részletesen meghatározott közös díjszabás irányadó.

4. A díjakat az érdekelt felek rendelkezésére kell bocsátani.

d) Működési idő

1. Működési napok

A TARGET teljes egészében zárva tart szombaton, vasárnap, újév napján, nagypénteken (az EKB székhelyére vonatkozó naptár szerint), húsvéthétfőn (az EKB székhelyére vonatkozó naptár szerint), május 1-jén (a munka ünnepén), karácsony napján, december 26-án és 2001-ben december 3-án..

Azonban 2001. december 26-ára az alábbiak vonatkoznak:

   i. az összeköttetést biztosító rendszer zárva tart;

   ii. az EKB fizetési rendszere zárva tart;

   iii. kiegyenlítés nem biztosítható az euróra szóló nagy értékű nettó elszámolási rendszerek számára;

   iv. a nemzeti RTGS-rendszerek minden tagállamban zárva tartanak az alábbi 3. cikk d) bekezdése 1. pontjának v. alpontja szerint;

   v. azon résztvevő tagállamokban, amelyekben 2001. december 26. nem munkaszüneti nap, az NKB törekszik a nemzeti RTGS-rendszer zárva tartására; ha a kérdéses NKB ezt nem tartja lehetségesnek, javaslatot nyújt be az EKB Igazgatótanácsának és Kormányzótanácsának annak felvázolásával, hogy miként korlátozható a lehető legnagyobb mértékben a belföldi fizetési forgalom; az ilyen javaslat értékelésekor az Igazgatótanács és a Kormányzótanács figyelembe veszik a vonatkozó nemzeti jogszabályokat;

   vi. az ilyen korlátozott tevékenységekre nyitva tartó NKB-knál a jegybanki rendelkezésre állást biztosítani kell; továbbá

   vii. a LBM zárva tart.

2. Nyitvatartási idő

A nemzeti RTGS-rendszerek nyitvatartásának összhangban kell állnia a IV. mellékletben meghatározott előírásokkal.

e) Fizetési szabályok

1. Minden, az i. monetáris politikai műveletekből; ii. az eurórendszert érintő devizaműveletek euró lábának teljesítéséből; valamint iii. a határon átnyúló euróátutalásokat kezelő nagyértékű nettósító rendszerek elszámolásaiból közvetlenül eredő vagy azokkal kapcsolatos fizetést a TARGET-en keresztül kell teljesíteni. A TARGETen keresztül egyéb fizetéseket is lehet lebonyolítani.

2. A nemzeti RTGS-rendszer illetve az EKB fizetési rendszere nem dolgozza fel a fizetési megbízást, amennyiben a küldő résztvevőnek a küldő NKB-nál/EKB-nál vezetett számláján nem áll elegendő pénzeszköz rendelkezésre akár a számlára már jóváírt, azonnal rendelkezésre álló pénzeszközök formájában, akár a tartalékkövetelmények teljesítésére fenntartott tartalékok napközbeni mobilizálása révén, akár az ilyen NKB/EKB által a 3. cikk f) bekezdésével összhangban nyújtott napközbeni hitel felvételével.

3. A RTGS-nek valamint az EKB fizetési rendszer szabályainak meg kell határozniuk azt az időpontot, amikor a fizetési megbízás visszavonhatatlanná válik, amely nem lehet későbbi azon időpontnál, amikor a küldő résztvevőnek a küldő NKB-nál/EKB-nál vezetett RTGS-számláját az adott összeggel megterhelik. Amennyiben a nemzeti RTGS-rendszer fedezetzárolási eljárást alkalmaz az RTGS-számla megterhelése előtt, a visszavonhatatlanságot egy korábbi időpontban, a zárolás megtörténtekor kell előírni.

f) Napközbeni hitel

1. Ezen iránymutatás rendelkezéseinek keretei között minden NKB napközbeni hitelt nyújt a 3. cikk a) pontjában említett, az NKB nemzeti RTGS-rendszerében részt-

vevő, felügyelt hitelintézeteknek, amennyiben az ilyen hitelintézet elismert félnek minősül az eurórendszer monetáris politikai műveleteinél és hozzáféréssel rendelkezik a marginális hitelkonstrukcióhoz. Azzal az egyértelmű feltétellel, hogy a napközbeni hitel az adott napra korlátozott marad és nem lehetséges annak egynapos hitellé átalakítása, napközbeni hitelt lehet nyújtani még:

i. a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának i. pontjában említett pénzügyi részlegeknek;

ii. a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának ii. pontjában említett államháztartási szektorba tartozó intézménynek;

iii. a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának iii. alpontjában említett befektetési vállalkozásoknak azzal a feltétellel, hogy az ilyen befektetési vállalkozás kielégítő írásos bizonyítékot nyújt arra, hogy:

a) hivatalos megállapodást kötött egy, az eurórendszer monetáris politikájában résztvevő féllel az adott nap végén esetlegesen nyitott tartozik tételeinek fedezetére; vagy

b) a napközbeni hitelhez való hozzáférés azon befektetési vállalkozásokra korlátozódik, amelyek számlával rendelkeznek a központi értéktárnál, és a kérdéses befektetési vállalkozást illetően fizetési korlátot vagy a napközbeni hitel összegére limitet állapítottak meg.

Amennyiben valamely befektetési vállalkozás bármely oknál fogva nem képes a napközbeni hitelt időben visszafizetni, a következőkkel összhangban bírságot kell rá kiróni. Ha valamely befektetési vállalkozás RTGS-számláján a TARGET üzleti zárásakor bármely 12 hónapos időszakban első alkalommal negatív az egyenleg, a következőket kell alkalmazni. Az adott NKB azonnal bírságot ró ki a résztvevőre az ilyen negatív egyenleg összege után az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábánál 5 százalékponttal magasabb kamatlábbal számított mértékben (azaz, amennyiben az aktív oldali rendelkezésre állás kamatláb 4 %, a bírság 9 %). Amennyiben az ilyen befektetési vállalkozás ismételten tartozik pozícióba kerül, a résztvevőre alkalmazott bírság kamatlábát további 2,5 százalékponttal meg kell emelni minden egyes alkalommal, ahányszor az ilyen tartozik pozíció a fent említett 12 hónapos időszakban előfordul;

iv. a 3. cikk a) pontjának 1. alpontjában említett olyan felügyelt hitelintézeteknek, amelyek nem elismert felek az euro-rendszer monetáris politikai műveleteihez és/vagy nem férnek hozzá a marginális hitelkonstrukcióhoz. Amennyiben az ilyen hitelintézetek bármely oknál fogva nem tudják a napközbeni hitelt időben visszafizetni, a 3. cikk f) pontja 1. alpontjának iii. pontjában a befektetési vállalkozásokra meghatározott bírságrendszer összes rendelkezését azonos módon rájuk is alkalmazni kell;

v. elszámolási vagy kiegyenlítési szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek (amelyeket valamely illetékes hatóság felügyel) azzal a feltétellel, hogy az ilyen szervezeteknek nyújtott napközbeni hitel konstrukcióját előre beterjesztik az EKB Kormányzótanácsának jóváhagyásra.

2. Minden NKB nyújt napközbeni hitelt az NKB-nál biztosítékkal fedezett napközbeni folyószámlahitel és/vagy NKB-kkal kötött napközbeni visszavásárlási ügylet formájában, összhangban az alábbiakban meghatározott feltételekkel, valamint az EKB Kormányzótanácsa által időszakonként meghatározott további közös minimumsajátosságokkal.

3. A napközbeni hitelnek megfelelő biztosítékon kell alapulnia. Az elfogadható biztosíték ugyanazon vagyon és eszköz lehet és arra ugyanazon értékelési és kockázatellenőrzési szabályok vonatkoznak, mint amelyeket a monetáris politikai műveleteknél alkalmazott elfogadható biztosítékra előírtak. A 3. cikk a) bekezdése 1. pontjának i. és ii. alpontjában említett pénzügyi részlegek és az államháztartási szektorba tartozó intézmények kivételével az NKB nem fogad el a résztvevő vagy bármely más olyan intézmény által kibocsátott vagy garantált, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt mögöttes eszközként, amellyel a résztvevő a 2000/12/EK irányelv 1. cikke (26) bekezdésében meghatározott módon és a monetáris politikai műveletek alkalmazásában szoros kapcsolatban áll.

Az EU tagállamok minden egyes olyan nemzeti központi bankja, amelynek RTGS-rendszere a TARGET-tel a 2. cikk (2) bekezdése szerint összeköttetésben áll, létrehozhatja és karbantarthatja az elfogadható eszközök listáját, amelyet az adott, a TARGET-tel összekötött nemzeti RTGS-rendszerben résztvevő intézmények használhatnak az ilyen nemzeti központi bankok által nyújtott euróhiteleik biztosítására, feltéve, hogy az ilyen listán szereplő eszközök megfelelnek a monetáris politikai műveleteknél az elfogadható biztosítékra előírt minőségi előírásoknak, és azokra ugyanazon értékelési és kockázatellenőrzési szabályok vonatkoznak. A kérdéses nemzeti központi bank az elfogadható eszközök ilyen listáját előzetes jóváhagyásra beterjeszti az EKB-hoz.

4. Az EKB Kormányzótanácsa az érintett NKB javaslatára mentesítheti a 3. cikk a) pontja 1. alpontjának i. alpontjában említett pénzügyi részlegeket a 3. cikk f) pontjának 3. alpontjában meghatározott napközbeni hitel nyújtására vonatkozó biztosítékadási követelmény alól.

5. A 3. cikk f) és g) pontjával összhangban nyújtott napközbeni hitel kamatmentes.

6. Távoli résztvevőnek napközbeni hitel nem nyújtható.

7. Az RTGS szabályai tartalmazzák azon indokokat, amelyek alapján az adott NKB elhatározhatja valamely résztvevő napközbeni hitelhez történő hozzáférésének felfüggesztését vagy megszüntetését. Az euro-rendszer monetáris politikai műveleteinél elismert félként résztvevőre vonatkozó ilyen határozatot annak hatályba lépése előtt az EKB-nak jóvá kell hagynia.

A felfüggesztés vagy megszüntetés indokainak tartalmazniuk kell minden olyan esetet, amely rendszerkoc-

kázattal jár, vagy ami más módon veszélyeztetheti a fizetési rendszerek zavartalan működését, ideértve:

i. ha a résztvevő ellen fizetésképtelenség miatt eljárás indul;

ii. ha a résztvevő a kérdéses RTGS-szabályokat megszegi;

iii. ha a résztvevő nemzeti RTGS-rendszerben való részvételi jogosultságát felfüggesztik vagy megszüntetik; valamint

iv. olyan résztvevő esetében, amely elismert fél az euro-rendszer monetáris politikai műveleteihez, a résztvevő elismertsége megszűnik, vagy ha az ilyen műveletek bármelyikéhez vagy mindegykéhez való hozzáférését kizárják vagy felfüggesztik.

g) Napközbeni hitel euróterületen kívüli eszközök ellenében

Az EKB felhatalmazhatja az NKB-kat, hogy napközbeni hitelt nyújtsanak az euro-övezeten kívüli olyan eszközök ellenében, amelyek szerepelnek az EKB által jóváhagyott és a 3. cikk f) pontjának 3. alpontjában említett listán, feltéve, hogy az eszközök: i. EGT országokban találhatók; ii. azokat EGT országokban létrehozott intézmények bocsátják ki; valamint iii. EGT pénznemre vagy más olyan pénznemre szólnak, amellyel széles körben kereskednek. Az ilyen eszközök elfogadására felhatalmazott NKB-kat és az ilyen eszközök listáját az V. melléklet tartalmazza.

Az EKB felhatalmazás feltétele az alábbi feltételek teljesítése:

i. a működési hatékonyság megőrzése és megfelelő ellenőrzés gyakorlása az ilyen eszközökhöz kapcsolódó meghatározott jogi kockázatok illetve azon mechanizmus fölött, amelynek célja annak megakadályozása, hogy az ilyen eszközöket monetáris politikai műveletekhez felhasználják;

ii. az ilyen eszközök nem használhatók fel határon átnyúlóan (azaz a felek az ilyen eszközöket csak arra használhatják fel, hogy közvetlenül az EKB által ezen eszközök ellenében napközbeni hitel nyújtására felhatalmazott nemzeti központi banktól pénzeszközöket kapjanak);

iii. ezen kívül ezen eszközöket a résztvevők kizárólag az adott NKB által nyújtott napközbeni hitelek biztosítására használhatják fel és nem használhatók egynapos hitel biztosítékaként. Amennyiben az ilyen eszközökkel biztosított napközbeni hitelt egynaposra kell kiterjeszteni, a kérdéses eszközöket olyan biztosítékokkal kell helyettesíteni, amelyek az EKB vonatkozó iránymutatásai szerint monetáris politikai műveletekhez elfogadhatóak. Ha a hitel egynapos hitellé meghosszabbítására anélkül kerül sor, hogy egyidejűleg az ilyen eszközöket monetáris politikai műveletekhez elfogadható biztosítékkal helyettesítenék, az ilyen résztvevőre az alábbiak szerint meghatározott bírságot kell kiróni. Amennyiben a résztvevő a fent leírt jogsértést bármely 12 hónapos időszakban első alkalommal követi el, az adott NKB azonnal az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábát 2,5 százalékponttal meghaladó kamatlábbal számított bírságot ró ki az ilyen eszközökkel biztosított egynapos hitel összegére. Amennyiben a résztvevő ismételten elkövet ilyen jogsértést, a résztvevőre kirótt bírság kamatlábát további 1,25 százalékponttal kell növelni minden egyes alkalommal, ahányszor a jogsértés a fent említett 12 hónapos időszakon belül megtörténik. Amennyiben a fent leírt jogsértést a 3. cikk f) pontja 1. alpontjának 4. alpontjában említett befektetési vállalkozás vagy hitelintézet követi el, az ilyen résztvevőre csak a 3. cikk f) pontja 1. alpontjának iii. alpontjában, vagy a 3. cikk f) pontja 1. alpontjának iv. alpontjában meghatározott szankciók vonatkoznak.

h) A TARGET megtérítési rendszer

1. A TARGET megtérítési rendszer létrehozása

A TARGET üzemzavara esetén és ezen iránymutatás 8. cikkétől eltéréssel a TARGET megtérítési rendszert képező alábbi szabályokat kell alkalmazni. A megtérítési rendszer és alkalmazása vonatkozásában a „megtérít", „megtérítés" valamint „megtérítési kifizetések" kifejezések használatosak a megtérítési rendszer alapján a résztvevőknek az üzemzavar alábbiakban meghatározott egyes negatív hatásainak ellentételezése céljából teljesített kifizetésekre.

A megtérítési rendszer nem szándékozik kizárni a résztvevők azon lehetőségét, hogy más jogi eszközök segítségével keressenek ellentételezést üzemzavar esetében. A résztvevők vagy i. minden további jogi eljárás nélkül elfogadják a szabályozás rendszerét és az ennek keretében teljesített bármely megtérítési kifizetést; vagy (ii) elutasítják a megtérítési rendszer megoldásait, amennyiben a résztvevő ehelyett más jogi eszközök segítségével keres ellentételezést a lehetséges mértékben. A szabályozás szerint bármely megtérítési kifizetés azzal a feltétellel teljesíthető, hogy az ilyen kifizetés elfogadása a résztvevőnek az üzemzavar által érintett meghatározott fizetésből származó igénye teljes és végleges elszámolását jelenti.

2. A megtérítési rendszer alkalmazásának hatóköre

a) A belföldi és a határon átnyúló fizetéseket egyaránt kedvezőtlenül érintő üzemzavar eseteire a szabályozás vonatkozik az érintett fizetések mindkét kategóriájára és ez az egyetlen, a KBER tagjai által kínált ilyen TARGET megtérítési megoldás. Ezzel szemben az NKB-k alternatív módszereket is alkalmazhatnak az üzemzavar olyan eseteire, amelyek a meghibásodott nemzeti RTGS-rendszeren belül csak a belföldi fizetéseket érintik;

b) A megtérítési rendszer csak a nemzeti RTGS-rendszerek olyan küldő és/vagy fogadó résztvevői számára elérhető, amelyek a TARGET üzemképtelensége miatt vették igénybe a jegybanki rendelkezésre állást (a 3. cikk h) pontjának 5. és 6. alpontja feltételével). A megtérítési rendszer nem vonatkozik a közvetett résztvevőkre, kivéve, ha azok a TARGET üzemzavara miatt vették igénybe a jegybanki rendelkezésre állást.

3. A jogosultság feltételei a megtérítési rendszerben

a) Egy küldő résztvevőnek megtérítési jogosultsága feltételeként képesnek kell lennie annak bizonyítására, hogy beadott egy fizetési megbízást, i. amit aznap nem dolgoztak fel, vagy ii. amelyet teljesítés nélkül még aznap visszaküldtek a TARGET üzemzavara miatt, vagy iii. amely a küldő résztvevő számlájának a nemzeti RTGS-rendszerbe bevitt fizetési megbízás miatti terhelését kiváltotta anélkül, hogy azt az üzemzavar miatt később teljesítették vagy aznap visszaküldték volna. Valamely nemzeti RTGS-rendszerben a megbízások fogadásának leállása (*stop-sending*) miatt az is előfordulhat, hogy a küldő résztvevő nem tud bevinni egy adott fizetési megbízást. Az ilyen résztvevő ennek ellenére is benyújthatja igényét a megtérítési rendszerben, feltéve, hogy a résztvevő nemzeti RTGS-rendszerének NKB-jához igényét alátámasztó olyan bizonyítékot nyújt be, ami a KBER számára kielégítő módon igazolja a kérdéses fizetési megbízás bevitelére irányuló szándékát, amit az üzemzavar illetve a *stop-sending* üzenet miatt nem tudott megvalósítani.

b) A fogadó résztvevőnek megtérítési jogosultságának feltételeként képesnek kell lennie annak bizonyítására, hogy a TARGET-en keresztül fizetés teljesítését várta az adott napon valamely nemzeti RTGS-rendszerbe bevitt fizetési megbízás eredményeként (vagy a 3. cikk h) pontja 3. pontjának a) alpontjában előírt más módon), és ilyen kifizetést az adott napon a TARGET üzemzavara miatt nem kapott.

4. A megtérítési rendszer szabályai a visszatérítés kiszámítására

a) A TARGET üzemzavara esetén a küldő résztvevőnek ideiglenes likviditástöbblete merülhet fel a küldő NKB-nál, miközben a fogadó résztvevő NKB-je a fogadó fél számára a sikertelen átutalás összegének meghitelezésére kényszerülhet. Ezért az első esetben a betéti konstrukció, míg a második esetben a marginális hitelkonstrukció aktiválható. Az alkalmazott kamatlábak a KBER számára mindkét esetben kedvezőbbek a piaci kamatnál (aminek a megtérítési rendszer alkalmazásában a fő refinanszírozási műveletek kamatlábát tekintjük).

b) A résztvevők számára a megtérítési rendszerben megtérítendő összegeket úgy kell meghatározni, hogy:

i. napról napra a fő refinanszírozási műveletek kamatlába és az eurórendszer által a jegybanki rendelkezésre állás keretében kölcsönadott vagy betétként elhelyezett összegekre alkalmazott kamatláb (megfelelően a marginális kamatláb vagy a betéti kamatláb) közötti különbözetet kell alkalmazni;

ii. a küldő vagy a fogadó fél által a megfelelő jegybanki konstrukció tényleges igénybevételét képviselő összegre és legfeljebb a TARGET üzemzavara miatt fel nem dolgozott fizetési megbízások összegéig,

arra az időszakra, melynek kezdőnapja a fizetési megbízás beadásának napja, addig a napig, amikor a fizetési megbízást sikeresen teljesítették vagy teljesíthették volna („az üzemzavar időszaka”).

c) A küldő résztvevő esetében a megtérítési rendszer a megtérítésből kizár minden olyan összeget, amelyet az ilyen résztvevő a tartalékkövetelmény teljesítésére használt fel, illetve mindazon összegeket, amelyek a résztvevő többletpénzeszközeinek a piacon betétként történő elhelyezése során esetlegesen felmerülő veszteségeket képviselik.

d) A fogadó résztvevő esetében a megtérítési rendszer az ellentételezésből kizár minden olyan összeget, amelyek a résztvevőnél a piacon történő kölcsönfelvétel miatt esetlegesen jelentkező veszteségeket képviselnek.

e) A megtérítési rendszer nem fedezi azon veszteségeket, amelyek valamely résztvevőnek egy másik résztvevővel vagy bármely más harmadik féllel kötött szerződése vagy más megállapodása eredményeként keletkeztek.

f) A megtérítési rendszerben a megtérítési kifizetéseket a küldő vagy fogadó résztvevő számára a meghibásodott nemzeti RTGS-rendszer NKB/-je/EKB teljesíti.

5. További szabályok különleges esetekben a megtérítési rendszer szerinti megtérítés kiszámítására

a) A megtérítési rendszerben megtérítést kap valamely résztvevő tagállam nemzeti RTGS-rendszerének az a küldő résztvevője, amely az euro-rendszer monetáris politikai műveleteiben is részt vevő fél, az amiatt elszenvedett veszteségekért, hogy a résztvevőnek nem kamatozó folyószámla követelései maradnak NKB-jánál, amennyiben az ilyen eszközök a TARGET üzemzavarából adódnak, feltéve, hogy a kérdéses résztvevő(i) már teljesítette a tartalékkövetelményeket; valamint (ii) az adott napon az üzemzavar miatt már nem tud hozzáférni az eurorendszer betéti konstrukciójához.

b) Valamely résztvevő tagállam nemzeti RTGS-rendszerének a monetáris politikai műveletekben résztvevőként nem szereplő, és/vagy a jegybanki rendelkezésre álláshoz hozzáféréssel nem rendelkező résztvevőire az alábbiak vonatkoznak:

i. megtérítést kap az a küldő résztvevő, amelynek a TARGET üzemzavara miatt az NKB-val szem-

ben a nap végén többlet pénzeszközei maradnak, olyan kamatláb mellett, amely napról napra megfelel a fő refinanszírozási műveletek kamatlába és az üzemzavar miatt el nem küldött és ezért az üzemzavar időtartamára az adott NKB-nál vezetett kiegyenlítési számlán maradt pénzeszközök összegére vonatkozó kamatláb közötti különbségnek;

ii. megtérítésben részesül az a fogadó résztvevő, amely a TARGET-en keresztül fizetés teljesítését várta, az üzemzavar miatt meg nem kapott pénzeszközök összegére az üzemzavar időszakára olyan kamatláb mellett, amely megfelel napról napra a fő refinanszírozási műveletek kamatlába és az adott NKB-tól kölcsönvett összegekre, vagy az NKB-nál vezetett kiegyenlítési számlák folyószámlahitelére alkalmazott kamatláb közötti különbségnek. Az ilyen, az NKB-jával szemben a nap végén tartozik pozícióban maradt fogadó résztvevőnél mellőzni kell a vonatkozó RTGS-szabályokban meghatározott, a napközbeni hitelnek egész napos pozícióba történő átcsúszására vonatkozó büntetőkamatlábnak az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábát meghaladó részét (és az esetet figyelmen kívül kell hagyni a túllépés későbbi eseteinél) addig a mértékig, ameddig a túllépés az üzemzavar felmerülésének tulajdonítható.

c) A megtérítési rendszert alkalmazni kell akkor is, amikor a küldő résztvevő nem képes hozzáférni azon pénzeszközeihez, amelyekkel RTGS-számláját megterhelték, de amelyeket utóbb a nemzeti RTGS-rendszerben az üzemzavar miatt éjszakára zároltak, amely esetben a megtérítést azon időszakra kell teljesíteni, amíg az ilyen pénzeszközöket vissza nem küldik a küldő résztvevőnek. A küldő résztvevőnek történő kifizetés alapja a pénzeszközök ilyen rendelkezésre nem állása tekintetében a fő refinanszírozási műveletek kamatlába.

6. A megtérítési rendszer alkalmazása a nem résztvevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszereinek résztvevőire

a) A megtérítési rendszer alapján valamely nem résztvevő tagállam nemzeti RTGS-rendszerének küldő résztvevői közül csak azok részesülhetnek megtérítésben, amelyeknek az üzemzavar miatt többlet pozitív napvégi egyenlege merült fel NKB-jukkal szemben, az alábbiak szerint:

i. figyelmen kívül kell hagyni az ilyen résztvevőknek a nem résztvevő tagállam NKB-jának RTGS-számláin tartott egynapos betéteinek aggregált összege utáni kamatfizetés minden korlátozását olyan mértékig, amilyen összegben az az üzemzavarnak tulajdonítható;

ii. a nem résztvevő tagállam nemzeti RTGS-rendszere küldő résztvevőjének járó megtérítési kifizetések számításakor a betétekre irányadó kamatláb a fő refinanszírozási műveletek kamatlába;

iii. a megtérítés összege az üzemzavar időtartamára napról napra megegyezik a fő refinanszírozási műveletek kamatlába és a betéti kamatláb közötti különbség összegével, amit azon betét marginális növekménye összegére kell alkalmazni, ami az ilyen küldő résztvevőnél az üzemzavar miatt az NKB-jával szemben megjelenik.

b) A nem résztvevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszereinek fogadó résztvevőinél mellőzni kell a nap végén a vonatkozó RTGS-szabályokban meghatározott, a napközbeni hitelnek egész napos pozícióba történő átcsúszására vonatkozó büntetőkamatlábnak az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábát meghaladó részét (és az esetet figyelmen kívül kell hagyni a túllépés későbbi eseteiben) addig a mértékig, ameddig a túllépés az üzemzavar felmerülésének tulajdonítható. Az ilyen túllépés előfordulását figyelmen kívül kell hagyni a napközbeni hitelhez való hozzáférés és/vagy az adott nemzeti RTGS-rendszerben történő folyamatos részvétel szempontjából. A megtérítési rendszer alapján a megtérítési kifizetéseket úgy kell számítani, hogy annak eredményeként az ilyen fogadó résztvevőt az üzemzavar időtartamára napról napra a fő refinanszírozása műveletek kamatlába és az üzemzavar miatt szükségessé vált folyószámlahitel marginális kamatlába közötti különbségnek megfelelő kamatláb alkalmazásával fizessék ki.

7. Eljárási szabályok

a) A résztvevők által benyújtott megtérítés iránti kérelmet megfelelő értékelésének lehetővé tétele érdekében alá kell támasztani a szükséges információkkal, beleértve:

i. a résztvevő neve, címe és jogállása (azaz, hogy a résztvevő az euro-rendszer monetáris politikai műveleteiben részt vevő félnek minősül-e);

ii. az adott fizetési megbízás valamely NKB-hoz/EKB-hoz vagy a rendszerüzemeltetőhöz történő benyújtásának ideje, helye és egyéb körülményei, vagy a TARGETen -en keresztül az adott adatátvitel ideje, helye és egyéb körülményei;

iii. a másik fél neve és címe (a fogadó résztvevőét, amennyiben az igénylő a küldő résztvevő, és a küldő résztvevőét, amennyiben az igénylő a fogadó résztvevő);

iv. az az összeg, amelyet az euro-rendszer jegybanki rendelkezésre állás lehetőségei keretében

igénybe vettek (vagy a nem résztvevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszereinek résztvevőinél az ezzel egyenértékű összegek, vagy a résztvevő tagállamok nemzeti RTGS-rendszereinek nem monetáris politikai műveletekben résztvevő fél résztvevői esetében az ezzel egyenértékű összegek), valamint bizonyíték arra nézve, hogy a jegybanki rendelkezésre állás ilyen igénybevétele a TARGET üzemzavara miatt történt;

v. adott esetben a betéti konstrukció zárása miatt az NKB-nál/EKB-nál fennmaradt folyószámla pozitív egyenlegéből a nem kamatozó pénzeszközök összege és annak igazolása, hogy a tartalékkövetelményt már teljesítették;

vi. adott esetben a TARGET rendszerben zárolt és a résztvevőnek későbbi értéknapon visszajuttatott pénzeszközök összegét;

vii. a résztvevő megtérítési igényének összege és számítása.

b) A megtérítési kérelmeket a kérdéses üzemzavar napjától számított négy héten belül kell benyújtani. Ha a kérelmet határidőn belül, de hiányosan nyújtották be, azon nemzeti RTGS-rendszer NKB-ja, ahol az igénylő résztvevő, felkéri az igénylőt, hogy a további szükséges információkat két héten belül adja meg.

c) A résztvevők a megtérítés iránti bármely kérelmüket azon NKB-hoz/EKB-hoz nyújtják be, ahol a résztvevő beadta fizetési megbízását vagy ahonnan a fizetést meg kellett volna kapnia, függetlenül attól, hogy a TARGET különféle összetevői közül hol történt meg az üzemzavar.

d) A megtérítési eljárást a meghibásodott nemzeti RTGS-rendszer NKB-ja/az EKB folytatja le és minden más NKB/az EKB által kézhez vett igényt hozzá kell továbbítani értékelésre.

e) A harmonizált megközelítés és azonos érvényesülési esélyek biztosítása érdekében a megtérítési rendszer alapján kézhez vett megtérítési kérelmek végleges elbírálását az EKB Kormányzótanácsa felelősségével a meghibásodott nemzeti RTGS-rendszer NKB-jával szoros együttműködésben kell elvégezni.

f) A meghibásodott nemzeti RTGS-rendszer NKB-ja/az EKB minden igény vonatkozásában haladéktalanul és az üzemzavar után legkésőbb 18 héttel tájékoztatja az érintett résztvevőt valamint a többi érintett NKB-t/az EKB-t az értékelés eredményéről, kivéve, ha az EKB Kormányzótanácsa másképpen határoz, és az ilyen határozatról az érintett résztvevőket tájékoztatják.

g) A megtérítési kifizetéseket az értékelésről szóló tájékoztatással egyidejűleg vagy ezt követően a legrövidebb határidőn belül, de az üzemzavart követő 5 hónapnál semmi esetre sem később kell teljesíteni, kivéve, ha az EKB Kormányzótanácsa másképpen határoz és az ilyen határozatról az érintett résztvevőket tájékoztatják.

h) A megtérítési rendszer alapján a TARGET rendszer résztvevőinek járó kifizetéseket a fent említett kifizető NKB-ra/EKB-ra vonatkozó nemzeti jogszabályoknak és eljárásoknak megfelelően kell teljesíteni. A megtérítési rendszer alapján a megtérítés összegére az üzemzavar felmerülése és a résztvevőnek történő kifizetés tényleges teljesítése közötti időre kamat nem jár.

4. cikk

Az összeköttetést biztosító rendszerre vonatkozó rendelkezések

E cikk rendelkezéseit az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül teljesített vagy teljesítendő, határon átnyúló fizetési forgalomra vonatkozó megállapodásokra kell alkalmazni. Ezen iránymutatás más rendelkezéseit az ilyen határon átnyúló megállapodásokra csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben azokra vonatkoznak.

a) Az összeköttetést biztosító rendszer leírása

Az EKB-nak és minden NKB-nak üzemeltetnie kell az összeköttetést biztosító rendszer egy elemét a TARGET-en belül a határon átnyúló fizetések feldolgozásának lehetővé tételére. Az ilyen összeköttetést biztosító rendszerelemeknek meg kell felelniük az EKB honlapján (www.ecb.int) rendelkezésre álló és időszakonként frissített technikai rendelkezéseknek és előírásoknak.

b) Az NKB-knál és az EKB-nál vezetett inter-NKB számlák megnyitása és működése

1. Az EKB és minden NKB megnyit könyveiben egy-egy inter-NKB számlát az összes többi NKB illetve az EKB számára. Az inter-NKB számlák likviditásának biztosítására minden NKB és az EKB korlátlan és biztosítéki fedezet nélküli hitelkeretet biztosít egymásnak.

2. A határon átnyúló fizetés teljesítése céljából a küldő NKB/EKB jóváírja a fogadó NKB/EKB-nak a küldő NKB-nál/EKB-nál vezetett inter-NKB számláját; a fogadó NKB/EKB megterheli a küldő NKB/EKB-nak a fogadó NKB-nál/EKB-nál vezetett inter-NKB számláját.

3. Minden inter-NKB számlát euró egységben kell vezetni.

c) A küldő NKB/EKB kötelezettségei

1. Igazolás

A küldő NKB/EKB késedelem nélkül ellenőrzi a fizetési megbízás mindazon részleteit, amelyek a fizetés teljesítése érdekében a 4. cikk a) bekezdésében említett műszaki rendelkezéseknek és előírásoknak megfelelően szükségesek. Ha a küldő NKB/EKB szintaktikai hibát vagy más, a fizetési megbízás elutasítására alapot adó hiányosságot észlel, az adatokat és a fizetési megbízást saját nemzeti RTGS-rendszerének szabályai szerint kezeli. Az összeköttetést biztosító rendszeren átmenő minden megbízásnak egyedi azonosítóval kell rendelkeznie az üzenetazonosítás és a hibakezelés lehetővé tételére.

2. Teljesítés

Amint a küldő NKB/EKB a 4. cikk c) pontjának 1. alpontjában említett módon ellenőrizte a fizetési megbízás érvényességét, és amennyiben a pénzeszközök vagy folyószámla hitellehetőség rendelkezésre áll, a küldő NKB/EKB késedelem nélkül:

a) megterheli a küldő résztvevő RTGS-számláját a fizetési megbízás összegével; valamint

b) jóváírja a fogadó NKB/EKB-nak a küldő NKB/EKB könyveiben vezetett inter-NKB számláját.

A teljesítés időpontja az az időpont, amikor a küldő NKB/EKB végrehajtja a fenti a) alpontban meghatározott terhelést. A pénzeszközök zárolásának eljárását alkalmazó nemzeti RTGS-rendszereknél a teljesítés időpontja az az időpont, amikor a 3. cikk e) pontjának 3. alpontjában említett zárolás megtörténik.

Ezen iránymutatás alkalmazásában és a 3. cikk e) pontjának 3. alpontjában említett visszavonhatatlanságra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül a fizetés az érintett küldő résztvevő vonatkozásában a teljesítés időpontjában válik véglegessé (az ezen iránymutatás 1. cikkében meghatározott módon).

d) A fogadó NKB/EKB kötelezettségei

1. Igazolás

A fogadó NKB/EKB késedelem nélkül ellenőrzi a fizetési megbízásban szereplő mindazon részleteket, amelyek a fogadó résztvevő RTGS-számláján a megfelelő jóváírás elvégzéséhez szükségesek (a kettős jóváírás elkerülése érdekében ideértve az egyedi azonosítót is). A fogadó NKB/EKB nem dolgozhat fel olyan fizetési megbízást, amelyről tudja, hogy téves, és nem dolgozhat fel fizetési megbízást több alkalommal. Az ilyen fizetési megbízásokról és az ezek alapján kapott fizetésekről értesíti a küldő NKB-t/EKB-t (és az így kapott fizetéseket késedelem nélkül vissza is juttatja).

2. Teljesítés

Amint a fogadó NKB/EKB a 4. cikk d) pontjának 1. alpontjában említett módon ellenőrizte a fizetési megbízás érvényességét, a fogadó NKB/EKB késedelem nélkül:

a) megterheli könyveiben a küldő NKB/EKB inter-NKB számláját a fizetési megbízás összegével;

b) jóváírja a fogadó résztvevő RTGS-számláján a fizetési megbízás összegét; valamint

c) pozitív visszaigazolást ad ki a küldő NKB-nek/EKB-nek.

Ezen iránymutatás alkalmazásában és a 3. cikk e) pontjának 3. alpontjában említett visszavonhatatlanságra vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül az érintett fogadó résztvevő vonatkozásában a fizetés abban az időpontban válik véglegessé, amikor azt jóváírják a b) pontban említett RTGS-számláján.

e) A fizetési megbízásokért viselt felelősség átszállása

A fizetési megbízás végrehajtásáért viselt felelősség akkor száll át a fogadó NKB-ra/EKB-ra, amikor a küldő NKB/EKB megkapja a fogadó NKB-tól/EKB-tól a pozitív visszaigazolást.

f) Hibakezelési rendszer

1. Hibakezelési eljárások

Minden NKB betartja az EKB Kormányzótanácsa által elfogadott hibakezelési eljárásokat és biztosítja, hogy saját nemzeti RTGS-rendszere is betartsa azokat. Az EKB saját fizetési rendszerére ugyanezt biztosítja.

2. További intézkedések vészhelyzet esetén

Minden NKB biztosítja, hogy saját nemzeti RTGS-rendszere és eljárásai összhangban álljanak a 4. cikk a) pontjában említett további vészhelyzeti intézkedésekre vonatkozó felhasználói követelményekkel és az EKB Kormányzótanácsa által elfogadott feltételekkel és eljárásokkal. Az EKB saját fizetési rendszerére ugyanezt biztosítja.

g) Kapcsolat a telekommunikációs szolgáltatóval

1. Minden NKB és az EKB összeköttetéssel illetve egy belépési ponttal rendelkezik a telekommunikációs szolgáltatóhoz.

2. Maguk között sem az NKB-k, sem az EKB nem vállal felelősséget egymás felé a telekommunikációs szolgáltató üzemzavaráért. Amennyiben ilyen lenne, a veszteségek miatti megtérítés telekommunikációs szolgáltatóval szemben történő érvényesítéséért a veszteséget elszenvedő NKB/EKB felel, amikor is az ilyen NKB igényét az EKB-n keresztül érvényesíti.

5. cikk

Biztonsági rendelkezések

Minden NKB betartja és biztosítja, hogy saját nemzeti RTGS-rendszere tartsa be a TARGET biztonsági stratégiájának rendelkezéseit és biztonsági követelményeit. Az EKB saját fizetési rendszerére ugyanezt biztosítja.

6. cikk

Ellenőrzési szabályok

Az EKB illetve az NKB-k belső ellenőrei értékelik az ezen iránymutatásban említett, a megfelelő TARGET alkotóelemeket és eljárásokat illető funkcionális, technikai és szervezeti jellemzőknek való megfelelést, beleértve a biztonsági előírásokat is.

7. cikk

A TARGET irányítása

(1) A TARGET irányítása és ellenőrzése az EKB Kormányzótanácsának hatáskörébe tartozik. A Kormányzótanács jogosult meghatározni azon feltételeket, amelyek mellett a nemzeti RTGS-rendszereken kívüli más, határon átnyúló fizetési forgalmat lebonyolító rendszerek használhatják a TARGET határon átnyúló lehetőségeit, illetve csatlakozhatnak a TARGET-hez.

(2) Az EKB Kormányzótanácsát a Fizetési és Elszámolási Rendszerek Bizottsága („FERB") segíti a TARGET rendszerhez kapcsolódó minden ügyben. E célokra a FERB a nemzeti RTGS-rendszerek NKB képviselőiből álló alcsoportot hoz létre.

(3) A TARGET napi irányításával EKB TARGET koordinátort és NKB számlavezetésért felelős vezetőket kell megbízni:

– minden NKB és az EKB kinevezi saját számlavezetésért felelős vezetőjét a nemzeti RTGS-rendszer, illetve az EKB esetében az EKB fizetési rendszer operatív irányítására és felügyeletére,

– a számlavezetésért felelős vezető felel az ilyen nemzeti RTGS-rendszerek, illetve az EKB esetén az EKB fizetési rendszere napi irányításáért, illetve a rendkívüli helyzetek és hibák kezeléséért, valamint

– a TARGET központi funkcióinak napi irányítójaként az EKB kinevez egy EKB TARGET koordinátort.

8. cikk

Elháríthatatlan erőhatalom

Az NKB-k/EKB ezen iránymutatás be nem tartásáért nem felel addig és olyan mértékben, ameddig és amennyiben nem képes teljesíteni az iránymutatás szerinti kötelezettségeit elháríthatatlan külső ok vagy külső erő (ideértve, de nem kizárólagosan a berendezések meghibásodását vagy üzemzavarát, az erőhatalmat, a természeti katasztrófát, a sztrájkot vagy munkaügyi vitákat) miatt, illetve azok teljesítése emiatt szakad félbe vagy szenved késedelmet; a fenti kimentési lehetőség nem érinti az NKB-k/EKB arra vonatkozó felelősségét, hogy az ezen Iránymutatásban előírt háttér kapacitásokkal rendelkezzen, a *elháríthatatlan erőhatalomból eredő* esemény ellenére a lehetséges mértékben a 4. cikk f) pontjában említett hibaelhárító eljárásokat működtesse, és megtegyen minden ésszerű erőfeszítést az ilyen esemény során bekövetkező károk mérséklése érdekében.

9. cikk

Jogviták rendezése

(1) Az EKB Kormányzótanácsa jogai és előjogai sérelme nélkül az NKB-k, vagy valamely NKB és az EKB között a TARGET-tel kapcsolatban felmerülő minden olyan vitáról, amelyet a vitában érintett felek között békésen nem lehet megoldani, értesíteni kell az EKB Kormányzótanácsát és azt egyeztetésre a 7. cikk (2) bekezdésében említett FERB elé kell utalni.

(2) Az NKB-k vagy valamely NKB és az EKB közötti ilyen jogvita esetén a TARGET-ben feldolgozott fizetési megbízásokkal, illetve az ezen iránymutatásban említett minden más üggyel kapcsolatban az egymással szemben fennálló jogokat és kötelezettségeket (i) az ezen iránymutatásban és mellékleteiben említett szabályokkal és eljárásokkal; valamint (ii) az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül történő határon átnyúló fizetéseket érintő vitákban kiegészítő jogforrásként a fogadó NKB/EKB székhelye szerinti tagállam jogszabályaival összhangban kell meghatározni.

10. cikk

Záró rendelkezések

Ennek az iránymutatásnak a résztvevő tagállamok nemzeti központi bankjai a címzettjei.

Ez az iránymutatás 2001. június 7-én lép hatályba.

Ettől az időponttól az EKB/2000/9 iránymutatás hatályát veszti, és helyébe ez az iránymutatás lép.

Ezt az iránymutatást az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2001. április 26-án.

az EKB Kormányzótanácsa részéről

az elnök

Willem F. DUISENBERG

I. MELLÉKLET

NEMZETI RTGS-RENDSZEREK

Tagállam	Rendszer elnevezése	Elszámoló	Helyszín
Belgium	*Electronic Large-value Interbank Payment system (ELLIPS)*	*Banque Nationale de Belgique/Nationale Bank van België*	Brüsszel
Németország	*Euro Link System (ELS)*	*Deutsche Bundesbank*	Frankfurt
Görögország	*Hellenic Real-time Money Transfer Express system (HERMES)*	*Bank of Greece*	Athén
Spanyolország	*Servicios de Liquidación del Banco de España (SLBE)*	*Banco de España*	Madrid
Franciaország	*Transferts Banque de France (TBF)*	*Banque de France*	Párizs
Írország	*Irish Real-time Interbank Settlement system (IRIS)*	*Central Bank of Ireland*	Dublin
Olaszország	*Sistema di regolamento lordo BI-REL*	*Banca d'Italia*	Róma
Luxemburg	*Luxembourg Interbank Payment systems (LIPS-Gross)*	*Banque centrale du Luxembourg*	Luxemburg
Hollandia	*TOP*	*De Nederlandsche Bank*	Amszterdam
Ausztria	*Austrian Real-time Interbank Settlement system (ARTIS)*	*Oesterreichische Nationalbank*	Bécs
Portugália	*Sistema de Pagamentos de Grandes Transacções (SPGT)*	*Banco de Portugal*	Lisszabon
Finnország	*Bank of Finland (BoF)*	*Suomen Pankki*	Helsinki

II. MELLÉKLET

BELFÖLDI ÁTUTALÁSI DÍJAK

A belföldi RTGS-euróátutalások díját a jövőben is nemzeti szinten kell meghatározni a költségmegtérülés, az átláthatóság és a megkülönböztetés tilalma elveire hivatkozással, valamint figyelembe véve azt a tényt, hogy a belföldi és a határon átnyúló euró-átutalások díjának nagyjából azonos tartományba kell esniük azért, hogy ez ne befolyásolja a pénzpiac egységességét.

A nemzeti RTGS-rendszerek tájékoztatják az EKB-t, minden más résztvevő NKB-t, a nemzeti RTGS-rendszerek résztvevőit és a többi érdekelt felet díjszabásukról.

A nemzeti RTGS-rendszerek költség-meghatározása módszertanának megfelelő szintre történő harmonizálására sor fog kerülni.

III. MELLÉKLET

HATÁRON ÁTNYÚLÓ FIZETÉSEK DÍJAI

A közvetlen résztvevők közötti TARGET-en keresztüli határon átnyúló fizetések után felszámítandó díj (hozzáadottértékadó nélkül) a résztvevő által egy adott RTGS-rendszeren belül elküldött ügyletek számán alapul egy degresszív skála szerint.

A degresszív skála az alábbi:

– 1,75 euró havonta az első 100 ügylet mindegyike után,

– 1,00 euró havonta a következő 900 ügylet mindegyike után,

– 0,80 euró havonta,az 1 000-et meghaladó minden egyes ügylet után.

A degresszív tarifa alkalmazásánál a figyelembe veendő átutalási volumen az azonos jogalany által egy adott RTGS-rendszeren belül bevitt ügyletek száma, vagy azonos elszámolási számlán át eltérő jogalanyok által végrehajtásra bevitt fizetési ügyletek száma.

A fenti tarifarendszer alkalmazását időről időre felül kell vizsgálni.

A nemzeti RTGS-rendszerben/EKB fizetési rendszerben (EPM) csak a küldő NKB/EKB számít fel díjat a küldő résztvevőknek. A fogadó NKB/EKB nem számít fel díjat a fogadó résztvevőnek. Az NKB-k közötti átutalások díjmentesek, azaz, amikor a küldő NKB/EKB saját nevében jár el.

A díjak fedezik a fizetési megbízások sorban állását (adott esetben), a küldő számlájának megterhelését, a küldő NKB/EKB könyveiben a fogadó NKB/EKB inter-NKB számlájának jóváírását, a fizetés elszámolási üzenetkérés (PSMN) megküldését az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül, a fogadó NKB/EKB könyveiben a küldő NKB/EKB inter-NKB számlájának megterhelését, az RTGS-résztvevő számlájának jóváírását, a fizetés elszámolási üzenet (PSMN) megküldését az összeköttetést biztosító rendszeren keresztül, a fizetési üzenet továbbítását az RTGS-résztvevőnek/-fogadónak és az elszámolás visszaigazolását (adott esetben).

A határon átnyúló TARGET díjszabása nem terjed ki a távközlési kapcsolat költségére a küldő és azon nemzeti RTGS-rendszer között, amelyben a küldő résztvevőnek minősül. E távközlési kapcsolat díját továbbra is a belföldi szabályok szerint kell megfizetni.

A nemzeti RTGS-rendszerek nem számíthatnak fel díjat fizetési megbízások nemzeti pénznem egységeiről euró egységekre történő vagy fordított konverziójáért.

Az RTGS-rendszerek az általuk nyújtott többlet-szolgáltatásokért (például a papíralapú fizetési utasítások beviteléért) többlet díjat számíthatnak fel.

A rendszer működése során szerzett tapasztalatok alapján a jövőben fontolóra kell venni a fizetési megbízások végrehajtásának idejétől függő eltérő díjak alkalmazásának lehetőségét.

IV. MELLÉKLET

A TARGET MŰKÖDÉSI IDEJE

A TARGET és következésképpen az NKB-k, illetve a TARGET-ben résztvevő vagy azzal összeköttetésben álló nemzeti RTGS-rendszerek működési idejére az alábbi szabályok vonatkoznak:

1. A TARGET referencia ideje az „európai központi banki idő", amit az EKB székhelye szerinti helyi időként határoztak meg.

2. A TARGET közös működési ideje 07:00 órától 18:00 óráig tart.

3. Korai, azaz 07:00 óra előtti nyitás az EKB előzetes értesítése után történhet meg:

   i) belföldi okok miatt, (például az értékpapír ügyletek kiegyenlítésének lehetővé tétele, a nettó elszámolási rendszerek egyenlegeinek kiegyenlítése, vagy más belföldi ügyletek, például az NKB-k által az éjszaka folyamán az RTGS-rendszerekbe irányított kötegelt ügyletek kiegyenlítése érdekében); vagy

   ii) a KBER-rel kapcsolatos okok miatt (például olyan napokon, amikor kivételes fizetési forgalom várható, vagy az ázsiai devizákat érintő deviza ügyletek euró lábának feldolgozásakor a deviza-kiegyenlítési kockázat csökkentése érdekében).

4. A rendes TARGET zárásidő előtt 1 órával az ügyfélfizetéseket (mind belföldi, mind határon átnyúló esetekben) be kell szüntetni; a fennmaradó idő kizárólag bankközi fizetésekre (mind belföldi, mind határon átnyúló esetekben), a résztvevők közötti likviditás átutalására használható. Az ügyfélátutalások az MT100-as formátumban, vagy ezzel egyenértékű nemzeti üzenetformátumban megadott fizetési üzenetek (amelyek a határon átnyúló továbbításhoz az MT100-as formátumot használják). A 17:00 órás zárásidő végrehajtását belföldi fizetésekre minden egyes NKB saját banki közösségével együttműködve dönti el. Ezen felül az NKB-k folytathatják azon belföldi ügyfélfizetések feldolgozását, amelyek 17:00 órakor sorban álltak.

V. MELLÉKLET

AZ EURO-ÖVEZETEN KÍVÜLI („OUT") BIZTOSÍTÉKOK LISTÁJA

amelyek felhasználhatók a napközbeni hitelek biztosítására minden olyan résztvevő tagállam NKB-ja számára, amely kinyilvánította, hogy olyan tagállam nemzeti központi bankja országában lévő egyes biztosítékokat kíván felhasználni, amely nem csatlakozott az euro-rendszerhez, és amelynek e szándékát az EKB a TARGET iránymutatás 3. cikke f) pontjának 3. alpontja, illetve 3. cikke g) pontja szerint jóváhagyta.

Résztvevő NKB	**Az „out" biztosíték jóváhagyott felhasználása**
DEUTSCHE BUNDESBANK	– Dán államkötvények és jelzálogkötvények – Svéd állampapírok és jelzálogintézetek kötvényei – Egyesült Királyság Kormányának első osztályú értékpapírjai – Egyesült Királyság kincstárjegyei
BANCO DE ESPAÑA	– Egyesült Királyság Kormányának első osztályú értékpapírjai – Egyesült Királyság kincstárjegyei
BANQUE DE FRANCE	– Dán államkötvények és jelzálogkötvények – Svéd állampapírok és jelzálogintézetek kötvényei – Egyesült Királyság Kormányának első osztályú értékpapírjai – Egyesült Királyság kincstárjegyei
CENTRAL BANK OF IRELAND	– Egyesült Királyság Kormányának első osztályú értékpapírjai – Egyesült Királyság kincstárjegyei
BANQUE CENTRALE DE LUXEMBOURG	– Dán államkötvények és jelzálogkötvények
DE NEDERLANDSCHE BANK NV	– Dán államkötvények és jelzálogkötvények – Svéd állampapírok és jelzálogintézetek kötvényei
SUOMEN PANKKI	– Dán államkötvények és jelzálogkötvények – Svéd állampapírok és jelzálogintézetek kötvényei – Egyesült Királyság Kormányának első osztályú értékpapírjai – Egyesült Királyság kincstárjegyei